

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: **30 NOV. 2004**
uw kenmerk: C/S/04/1494
uw brief van: 13 juli 2004
ons kenmerk: arc-2004.01583/3

onderwerp: ontwerp-selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein
Belastingheffing over de periode 1945-2001 voor de zorgdragers de minister van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Financiën, de minister
van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, de minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid, de minister van Verkeer en Waterstaat en de Hoge Raad

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. In uw hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst *Belastingheffing* over de periode 1945-2001 die hierboven genoemde overheidsorganen in hun hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 willen doen vaststellen.
In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. De Raad heeft door de drukte tijdens de cultuurnota-advisering wat werkachterstand opgelopen in zijn archiefwettelijke uitvoeringstaken. Dit advies is daardoor ruim twee maanden te laat. De Raad verontschuldigt zich hiervoor en biedt u bij deze zijn bevindingen¹ aan.
2. De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De Raad adviseert u deze selectielijst vast te stellen voor de periode 1945-2000, met inachtneming van de in dit advies gemaakte opmerkingen.
De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies beantwoord.

---

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. Ontwerp-lijst

Deze ontwerp-lijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-) overheid, de zogenaamde methode Institutioneel Onderzoek (IO). Aan het ontwerp is een onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Belastingver(h)effend. Het rapport institutioneel onderzoek belastingen: deel algemene wet- en regelgeving met betrekking tot het heffen en invorderen van belastingen, 1945-1993* (PIVOT-rapport nr. 19, Den Haag 1993).

Dit rapport is in 2004 bijgesteld en geactualiseerd tot en met 2001. Daarbij zijn handelingen gewijzigd, verwijderd en toegevoegd. In de inleiding van het rapport is op inzichtelijke wijze verantwoord welke wijzigingen waarom zijn doorgevoerd.

De ontwerp-lijst die op basis van het geactualiseerde rapport is opgesteld, zal de selectielijst vervangen die in 1995 voor de minister van Financiën werd vastgesteld². Voor de overige zorgdragers geldt, dat zij niet eerder over een selectie-instrument op dit beleidsterrein beschikten.

Noch het rapport noch de ontwerp-lijst voorzien in een adequate beschrijving van de (ontwikkeling van de) hoofdlijnen van het handelen op dit beleidsterrein. De Raad wijst u erop dat de selectiedoelstelling en de selectiecriteria gerelateerd zijn aan de hoofdlijnen van beleid en dat duidelijkheid ten aanzien van de hoofdlijnen een eerste vereiste is voor een deugdelijke selectielijst. Hij adviseert u daarom alsnog te voorzien in een heldere beschrijving van de hoofdlijnen van het beleid ten aanzien van de heffing en invordering van belastingen.

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerp-lijst mee te werken.

---

² *Stcrt. 1995/199, 13 oktober 1995.*

De Raad constateert dat het verslag van het driehoeksoverleg veel vragen oproept over de reikwijdte van het gevoerde overleg. In § 4.1 gaat hij daarop nader in. De Raad acht een zorgvuldige en correcte verslaglegging van het driehoeksoverleg van groot belang. Hij adviseert u dan ook toe te zien op de kwaliteit van de verslaglegging.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

4. Toetsing van inhoudelijke aspecten

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst en het driehoeksoverleg

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode 1945-2001, waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van bovengenoemde zorgdragers.

De Raad wijst u erop dat in de adviesaanvraag en in het verslag van het driehoeksoverleg abusievelijk gesproken wordt over het eindjaar 2000. Desgevraagd bevestigde het Nationaal Archief dat de ontwerp-lijst betrekking heeft op de periode 1945-2001.

Wat betreft de reikwijdte is er sprake van een aantal discrepanties tussen de ontwerp-lijst enerzijds en de lijst van actoren waarvoor driehoeksoverleg is gevoerd anderzijds.

Wel opgenomen in het verslag driehoeksoverleg als zijnde actoren waarover overleg is gevoerd, maar ontbrekend in de selectielijst zijn de actoren Interdepartementale commissie inkomensprijsen en Werkgroep besparingen, ook bekend als commissie Franeker, beiden onder de zorgdrager de minister van SZW. Genoemde actoren vallen volgens de ontwerp-lijst onder de zorg van de minister van Financiën, die hiervoor, getuige het verslag, ook driehoeksoverleg heeft gevoerd. De Raad neemt aan dat genoemde actoren abusievelijk zijn opgevoerd onder de zorgdrager SZW en concludeert dat de lijst door de minister van SZW niet voor deze actoren kan worden vastgesteld.

Wel opgenomen in de ontwerp-lijst, maar zonder dat het verslag van het driehoeksoverleg er blijk van geeft dat hierover driehoeksoverleg is gevoerd, zijn de actoren commissie Van den Berge, prof mr. H.J. Hofstra en W.J. van Bijsterveld en de secretaris-generaal van het ministerie van Financiën, allen onder de zorg van de minister van Financiën.

De Raad adviseert u om het verslag driehoeksoverleg op dit punt te doen corrigeren, zodat ondubbelzinnig duidelijk is welke handelingen van welke actoren de procedure hebben doorlopen.

Ook roept het verslag van het driehoeksoverleg vragen op over de manier waarop de voorliggende ontwerp-lijst zich verhoudt tot de selectielijst *Belastingheffing* zoals die in 1995 is vastgesteld. Het verslag suggereert dat de oude lijst slechts ten dele wordt ingetrokken en dat de geactualiseerde lijst uitsluitend geactualiseerde en gewijzigde handelingen bevat. De ontwerp-lijst zelf³ spreekt van vervanging en blijkt inderdaad alle handelingen te bevatten die ook in de lijst uit 1995 voorkomen. Het is, allereerst voor de betrokken zorgdragers en de selecteurs van de Centrale Archief Selectiedienst, van groot belang dat ondubbelzinnig duidelijk is welke selectielijsten waarvoor gebruikt kunnen worden. De Raad adviseert u dan ook met klem om de in deze procedure gerezen onduidelijkheden weg te nemen en toe te zien op het voorkomen van dergelijke onduidelijkheden in de toekomst.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur. Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde algemene selectiecriteria constateert de Raad dat als zodanig de criteria uit 1997 zijn gebruikt, die niet formeel zijn vastgesteld. Over deze kwestie heeft u in uw brief aan de Raad van 20 juli 2004 (kenmerk DCE 04/35484) uw standpunt kenbaar gemaakt. De Raad heeft inmiddels separaat op deze brief gereageerd en is in afwachting van uw stellingname ten aanzien van de vraag of de selectiecriteria gezien moeten worden als beleidsregels in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht en zo ja, of dan formele vaststelling een vereiste is of niet.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria is de Raad er, op basis van het verslag driehoeksoverleg en de ontwerp-lijst die daar het resultaat van is, niet geheel van

---

³ Pagina 7, verantwoording.

overtuigd dat voldoende rekening is gehouden met het cultuurhistorisch belang, het administratieve belang en het belang van de recht- en bewijszoekende burgers.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst gezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de hierna volgende opmerkingen.

Onduidelijke afbakening met de lijst Heffing van rijksbelastingen

Ongeveer gelijktijdig met de adviesaanvraag voor de ontwerp-lijst *Belastingheffing* ontving de Raad een aanvraag voor de ontwerp-lijst *Heffing van Rijksbelastingen*. De Raad heeft deze beide lijsten, vanwege de onmiskenbare verwantschap, in samenhang gezien. De Raad constateert dat de scheiding tussen beide lijsten alleen waterdicht is voor zover het de gebruikte bronnen betreft. De lijst *Belastingheffing* is gebaseerd op algemene wet- en regelgeving op belastinggebied; de lijst *Heffing van rijksbelastingen* is gebaseerd op specifieke belastingwetgeving. De verschillende wetten waarop beide lijsten zijn gebaseerd regelen soms aspecten van dezelfde processen. Zo kan het gebeuren dat de lijst *Belastingheffing* en de lijst *Heffing van rijksbelastingen* gelijklopende of sterk overlappende handelingen bevatten. Dat stelt archiefbewerkers voor problemen, zo vreest de Raad. Bovendien is het op een dergelijke kunstmatige wijze uiteenrafelen van selectiebeslissingen niet goed voor een samenhangend en transparant selectiebeleid. Daarbij komt dat de titels van de lijsten ook zo op elkaar lijken dat alleen al daardoor makkelijk verwarring kan ontstaan.

Ongearticuleerd bewaarbeleid

Noch de ontwerp-lijst noch het rapport dat daaraan ten grondslag ligt, geven inzicht in de hoofdlijnen van beleid op dit terrein. Dat maakt het toepassen van de selectiedoelstelling en het beoordelen van de kwaliteit van die toepassing op z'n zachtst gezegd lastig. De Raad kan door het ontbreken van een heldere beschrijving van hoofdlijnen van beleid slechts met het nodige voorbehoud uitspraken doen over de voorgelegde ontwerp-lijst. Zijn algemene indruk is, dat er op dit beleidsterrein veel wordt bewaard, wellicht meer dan voor het realiseren van de selectiedoelstelling noodzakelijk is.

Uitkomsten driehoeksoverleg niet goed verwerkt

Ten aanzien van handeling 19 is in het driehoeksoverleg afgesproken dat de toelichting op de handeling verduidelijkt zou worden. Noch het RIO noch de ontwerp-lijst vermelden bij handeling 19 echter een toelichting. De Raad adviseert u hierin alsnog te voorzien, temeer omdat de handeling, zoals uit het hierna volgende is op te maken, ook bij de Raad vraagtekens oproept.

De waardering van handeling 31 zou conform de uitkomsten van het driehoeksoverleg V 10 moeten luiden. De ontwerp-lijst vermeldt evenwel de waardering B 5. De Raad adviseert u de lijst op dit punt aan te passen.

In het verslag van het driehoeksoverleg wordt gesproken over handeling 49. De in het verslag aangehaalde handeling is echter een andere dan de met 49 genummerde handeling in de ontwerp-lijst. De Raad meent dat de in het driehoeksoverleg besproken handeling in werkelijkheid handeling 41 is. De neerslag van die handeling kan volgens de deelnemers aan het driehoeksoverleg na 10 jaar worden vernietigd. In de ontwerp-lijst staat deze handeling echter nog steeds op B1. Overigens zou de Raad willen pleiten voor handhaving van die oorspronkelijke B-waardering. Hij komt hierop later in dit advies nog terug.

Neerslag van handelingen op grond van pseudo-regelgeving

In 2004 is meerdere keren ophef ontstaan over de coulante houding die de Belastingdienst lange tijd heeft aangenomen ten opzichte van groepen belastingplichtigen die het de Belastingdienst moeilijk maken om tot inning van belastingen over te gaan. Het is gebleken dat voor de belastingheffing bij dergelijke groepen, zoals de Hells Angels en bewoners van woonwagencampen, reeds lange tijd van de reguliere wetgeving afwijkende afspraken gelden. De Raad heeft getracht te ontdekken of en zo ja waar de neerslag van het maken en hanteren van deze pseudo-regelgeving in de ontwerp-lijst *Belastingheffing* is terug te vinden, maar is daarin niet geslaagd. Hij vermoedt dat handeling 171 en 172 in dit verband van belang zouden kunnen zijn. De Raad vindt het wel van belang dat deze neerslag wordt bewaard. Hij verzoekt u om hem te informeren of, en zo ja hoe, de voorliggende lijst daarin voorziet. Mocht het zo zijn dat de lijst op dit punt een lacune vertoont, dan adviseert de Raad u de lijst aan te vullen met relevante handelingen en deze met B te waarderen.

Overlappende handelingen

De lijst bevat een groot aantal handelingen van de Belastingdienst die geformuleerd zijn als '*het verrichten van activiteiten m.b.t.*' een of meer vormen van belastinginning. De Raad constateert dat veel van deze handelingen overlappend zijn. De handelingen 7, 11, 20, 78 en 132 bijvoorbeeld hebben allemaal geheel of gedeeltelijk betrekking op dividendbelasting. De handelingen zijn gebaseerd op verschillende grondslagen. Hoewel een aparte grondslag op basis van de Methode Institutioneel Onderzoek reden kan zijn voor een aparte handeling, vraagt de Raad zich hierbij in gemoede af of het werken met zoveel overlappende handelingen vanuit het oogpunt van de archiefvorming en de selectie verstandig en zinvol is. De Raad geeft u in overweging om deze handelingen te formuleren per belastingcategorie in plaats van per grondslag. De Raad verwijst daarbij naar de selectielijst *Heffing van rijksbelastingen*, waar een groot aantal vergelijkbare handelingen voorkomen die, omdat ze zijn gebaseerd

op specifieke belastingwetten in plaats van op de algemeen geldende belastingwetgeving, wel onderscheidend, namelijk per soort belasting, zijn geformuleerd.

Onduidelijkheid over de verschillen in bewaartermijnen

De ontwerp-lijst bevat een grote hoeveelheid handelingen waarvan beschikkingen over individuele belastingplichtigen het product en feitelijk ook de neerslag vormen. De vernietigingstermijnen voor dergelijke handelingen lopen uiteen. De minister van Financiën hanteert zowel de termijn van 6 jaar (bijvoorbeeld handeling 42 en 46) als de termijn van 10 jaar (handeling 43 en 69). De Belastingdienst hanteert consequent 7 jaar. De Raad merkt op dat het zorgvuldig afwegen van de geëigende termijnen voor handelingen met een massale hoeveelheid neerslag vanuit de optiek van het minimaliseren van beheerslasten voor zorgdragers van groot belang is. Ook is het, vanuit de optiek van de bewijsvoering van zowel overheden als burgers, belangrijk dat dit soort neerslag niet te vroeg vernietigd wordt. De Raad adviseert u daarom de zorgdragers in overweging te geven of het raadzaam en verantwoord zou zijn om voor dergelijke handelingen aansluiting te zoeken bij de termijn die de Belastingdienst hanteert.

Samenhang met de lijst Rechterlijke Macht

De Raad constateert onduidelijkheid ten aanzien van de samenhang tussen de selectielijst *Rechterlijke Macht* en de ontwerp-lijst *Belastingheffing*. De Hoge Raad vermeldt in zijn correspondentie in het kader van de vaststellingsprocedure van de lijst *Belastingheffing* dat belastingrechtspraak niet is opgenomen in de selectielijst *Rechterlijke Macht*. Dat is naar het oordeel van de Raad slechts ten dele waar: in de selectielijst *Rechterlijke Macht* is geen specifieke regelgeving uitgewerkt. Daarom bevat deze lijst geen specifieke handelingen op het terrein belastingheffing. Of dat betekent dat de selectielijst *Rechterlijke Macht* ook helemaal niet van toepassing is op de archieven van bijvoorbeeld de belastingkamers is nog maar de vraag. De Raad heeft destijds in zijn advies over de selectielijst *Rechterlijke Macht* al gewaarschuwd voor onduidelijkheid over de reikwijdte van deze lijst, omdat in de vaststellingsprocedure van die lijst helemaal geen sprake was van actoren waarvoor de lijst zou gaan gelden. De Raad verzoekt u om de reikwijdte van de selectielijst *Rechterlijke Macht* en de afbakening ten opzichte van de lijst *Belastingheffing* nader te benoemen.

Voor zover het klopt dat specifieke handelingen van de belastingkamers en de Hoge Raad op belastingsspecifieke grondslagen moeten worden opgenomen in de lijst *Belastingheffing* stelt de Raad wel vast dat het wenselijk is qua waardering aansluiting te zoeken bij de keuzes die in de selectielijst *Rechterlijke Macht* zijn gemaakt. Dat betekent dat zaakdossiers niet integraal moeten worden bewaard of

vernietigd, maar dat er steekproefsgewijs voorbeelddossiers moeten worden bewaard. Ook zou, net als in de selectielijst *Rechtelijke Macht* expliciet moeten worden benoemd dat zaken waarover politieke of maatschappelijke onrust bestond, die internationaal, landelijk, regionaal of lokaal ophef hebben veroorzaakt, waarbij belangrijke personen of instellingen betrokken waren en die die van belang zijn vanwege hun juridische waarde en/of voor de rechtsontwikkeling op grond van art. 5° van de Archiefwet van vernietiging uitgezonderd moeten worden. Verder wijst de Raad erop dat het niet zinvol is om voor handelingen waarbij zowel de Belastingdienst als de rechterlijke macht betrokken zijn het bewaarniveau bij de Belastingdienst te leggen. De dossiers van de Belastingdienst met betrekking tot gerechtelijke procedures zijn per definitie incompleet. De rechterlijke macht is in deze het geëigende bewaarniveau.

Handelingen met betrekking tot het aanwijzen van ambtenaren voor het uitvoeren van specifieke taken

De Raad constateert dat de waarderings- en de termijnen van dergelijke handelingen in deze ontwerp-lijst zeer uiteenlopen. Omdat de lijst geen inzicht geeft in de hoofdlijnen van beleid, is voor de Raad niet te volgen of daarvoor goede redenen zijn. Hij stelt vast dat de neerslag van het aanwijzen van ambtenaren voor de uitvoering van bepaalde taken zelden of nooit voor bewaring in aanmerking komt. In deze lijst worden de handelingen 23, 55 en 141 wel voor bewaring voorgedragen. De Raad verzoekt u nader te verklaren waarom u dat nodig acht. Mocht het zo zijn dat er voor deze beslissingen geen goede redenen bestaan, dan adviseert de Raad u uiteraard om de waardering van deze handeling te wijzigen in 'vernietigen'.

Andere 'aanwijzingshandelingen' worden wel voor vernietiging voorgedragen, maar met uiteenlopende termijnen. Zo wordt handeling 89 voorgedragen voor vernietiging met een termijn van 6 jaar na afhandeling. De formulering van de termijn lijkt niet te passen bij de aard van de handeling, tenzij ambtenaren op het niveau van afzonderlijke zaken worden aangewezen. Handeling 190 vermeldt een termijn van 6 jaar na aanwijzing. Handeling 71 daarentegen heeft een termijn van 75 jaar na geboortedatum. Ook dat is ongebruikelijk en normaal gesproken bovendien onnodig. Als de aanwijzing van een ambtenaar tot het uitvoeren van een bepaalde taak rechtspositionele gevolgen heeft, zal dat worden vastgelegd in een nieuw aanstellingsbesluit. Hoe dan ook lijkt er geen reden te zijn om de aanwijzing zelf gedurende zo'n lange termijn te bewaren.

Kijkend naar andere selectielijsten stelt de Raad vast dat het gebruikelijk is om voor soortgelijke handelingen een termijn van 10 jaar te hanteren. Ook in deze ontwerp-lijst komt die termijn voor, nl. bij handeling 110. De Raad adviseert u die termijn ook in de andere gevallen van toepassing te verklaren.

Handeling 19: het in bijzondere gevallen weigeren binnen het land wonende vreemdelingen vrijstelling te verlenen voor de heffing van dubbele belasting indien de staat waar die vreemdeling onderdaan van is Nederlanders niet op gelijke wijze vrijstelt

Handeling 133: het bepalen, in overleg met de ministers van Binnenlandse Zaken, van Verkeer en Waterstaat en van Sociale Zaken en Volksgezondheid, dat dwangbevelen mogen worden betekend bij een tegen ontvangstbewijs af te geven brief

Handeling 214: het voeren van overleg met de minister van Financiën inzake het betekenen van dwangbevelen

Op basis van de handelingen is het de Raad niet duidelijk of het hier gaat om bepalen van een handelswijze in individuele gevallen of om het bepalen van een algemene handelswijze. In beide gevallen kan de Raad, alweer door het ontbreken van een heldere beschrijving van de hoofdlijnen van beleid, niet doorgronden of de voorgestelde B 5 terecht is of niet, maar heeft hij daarbij wel zijn twijfels. De Raad verzoekt u de handelingen en de waarderings nader te verklaren.

Handeling 41: het opstellen, wijzigen en intrekken van nadere regels of voorschriften t.a.v. 1. het schatten van schulden en bezittingen naar de toestand vallende na 01-01-1944 doch voor 02-01-1946; 2. het bepalen van de grootte van bedrijfsvermogen naar een tijdstip waarop niet geïnventariseerd is; 3. het doen van aangifte d.m.v. het buitengewone aangiftebiljet; 4. de uitvoering van dit besluit

Zoals reeds eerder opgemerkt zijn voor deze handeling de uitkomsten van het driehoeksoverleg niet goed in de ontwerp-lijst verwerkt. De Raad is van mening dat de neerslag van deze handeling bewaard dient te worden. Hoewel de handeling moeilijk te doorgronden is, meent de Raad begrepen te hebben dat deze handeling, die gebaseerd is op het Buitengewoon Navorderingsbesluit van 1945, draait om het rechtzetten van tijdens de bezettingsjaren scheefgegroeide belastingpraktijken. De Raad is van mening dat de neerslag van deze handeling op grond van criterium 6 voor bewaring in aanmerking komt.

De Raad merkt bovendien op dat het vernietigbaar stellen van de neerslag van handeling 41 zich moeilijk verdraagt met het besluit om de neerslag van de enigszins vergelijkbare handeling 24 wel te bewaren.

Handeling 44: het vaststellen van een datum voor 01-04-1946 waarvoor de inspecteur de belastingplichtigen middels de uitreiking van het Buitengewoon aangiftebiljet kan uitnodigen tot het doen van aangifte

Handeling 134: het opstellen, wijzigen en intrekken van een Koninklijk Besluit houdende de bepaling van het tijdstip inzake de inwerkingtreding van deze wet voor de heffing en invordering

Ongeacht wat de hoofdlijnen van beleid op dit terrein zijn kan de Raad zich niet voorstellen dat besluiten met de betrekking tot het vaststellen van een datum van

inwerkingtreding van een willekeurig stuk regelgeving met die hoofdlijnen enige wezenlijke en betekenisvolle relatie hebben. Daarom adviseert de Raad u de waardering van deze handelingen, die nu nog B 5 luidt, te veranderen in V 10. De Raad merkt daarbij op dat het bewaren van de neerslag van deze handelingen ook merkwaardig overkomt in het licht van het hierboven besproken voornemen om de neerslag van de onmiskenbaar zwaarwegender handeling 41 te vernietigen.

Handeling 143: het stellen van voorwaarden aan verdachten ter voorkoming van strafvervolgning

De Raad constateert dat in de handeling een onderscheidend subject ontbreekt. Ook is onduidelijk of de handeling betrekking heeft op algemeen geldende voorwaarden of op voorwaarden die aan individuele verdachten worden gesteld. Met name dat laatste maakt het moeilijk om de waardering –bewaren op grond van criterium 1- goed te beoordelen. Hij verzoekt u de handeling te verduidelijken. Indien de handeling betrekking blijkt te hebben op individuele gevallen, adviseert hij u de waardering te wijzigen in ‘vernietigen’. Bovendien adviseert hij u, in het belang van de archiefvorming en –selectie, om erop toe te zien dat handelingen helder, eenduidig en onderscheidend worden geformuleerd.

Handeling 154: het aan de Tweede Kamer laten weten dat niet ingegaan wordt op aanbevelingen die de Commissie van de Verzoekschriften heeft gedaan na onderzoek als gevolg van ingediende bezwaarschriften

De Raad is van mening dat de beleidsvrijheid die de minister van Financiën op dit punt kennelijk heeft reconstrueerbaar moet blijven. Hij adviseert u dan ook om de voorgestelde waardering (V 6 jaar) te wijzigen in B op grond van criterium 5.

Handeling 184: het voordragen/benoemen van leden/vertegenwoordigers in organen/instellingen/commissies/werkgroepen e.d. welke zijn ingesteld op basis van gesloten verdragen

De Raad constateert dat ook in deze handeling een onderscheidend subject ontbreekt. Daarbij is de Raad van mening dat de voorgestelde vernietigingstermijn van 75 jaar na geboortedatum nodeloos lang is. Een dergelijke termijn wordt normaliter gehanteerd voor handelingen met een rechtspositionele lading. Aangezien er hier geen sprake is van een dienstverband, is een dergelijke lange termijn onnodig. De Raad adviseert u de voor soortgelijke handelingen gebruikelijke termijn van 5 jaar na einde zittingstermijn te hanteren.

Handeling 204: het opstellen van periodieke verslagen over ontwikkelingen op het beleidsterrein van de heffing en invordering van belastingen

In afwijking van de lijn die over het algemeen in de selectielijsten van rijksoverheidsorganen wordt gehanteerd, worden in deze lijst periodieke verslagen zonder beperking of uitzondering voor bewaring voorgedragen. De

Raad adviseert u aansluiting te zoeken bij de in andere lijsten gemaakte keuze om maand- en kwartaalverslagen te vernietigen als jaarverslagen voorhanden zijn.

Handeling 207: het uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten op het beleidsterrein van de heffing en invordering van belastingen

Deze handeling wordt gewaardeerd met V, zonder de gebruikelijke uitzondering ten aanzien van het bewaren van een exemplaar van het eindproduct. De Raad adviseert u de gangbare praktijk te handhaven en alsnog een uitzondering te maken voor de eindproducten.

Handeling 209: het begeleiden van (wetenschappelijk) onderzoek naar de heffing en inning van belastingen

Handeling 210: het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van (wetenschappelijk) onderzoek naar de heffing en inning van belastingen

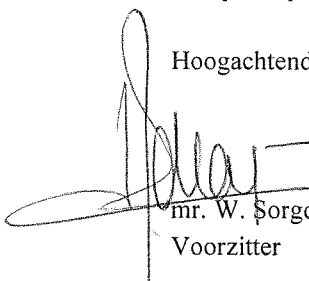
Het is, in de selectielijsten voor archieven van de rijksoverheid, zeer gebruikelijk de handelingen met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek op een bepaald beleidsterrein te splitsen in handelingen met betrekking tot de opdrachtverlening en het vaststellen van het eindproduct enerzijds en handelingen met betrekking tot het uitvoeren en begeleiden van het onderzoek anderzijds. Die splitsing is ingegeven door de wens niet alle neerslag van het (doen) verrichten van wetenschappelijk onderzoek te bewaren. Ongeacht het beleidsterrein is het gebruikelijk de neerslag van de uitvoering en begeleiding vernietigbaar te stellen na afloop van een termijn van 10 jaar.

In de voorliggende ontwerp-lijst worden de handelingen 209 en 210 echter voorgedragen voor bewaring op grond van criterium 1. De Raad adviseert u deze waardering te herzien in V 10.

6. Advies

De Raad heeft, zo moge duidelijk zijn, grote bedenkingen tegen de voorliggende lijst. Omdat hij van mening is dat de procedure, kanttekeningen daargelaten, voldoende zorgvuldig is geweest en omdat hij geen direct gevaar ziet dat op grond van deze lijst belangwekkend archiefmateriaal verloren zal gaan, acht hij een negatief advies niet op zijn plaats. De Raad adviseert u derhalve de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de periode 1945-2001. Omwille van de kwaliteit en de doelmatigheid van het bewaarbeleid vraagt hij u met klem om acht te slaan op de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

Mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

C.H. Weeda
Algemeen secretaris